

VASTUVÕETUD TEKSTID

Esialgne versioon

P8_TA-PROV(2019)0399

ELi tarbijakaitse-eeskirjade ajakohastamine ja nende täitmise parem tagamine *I**

Euroopa Parlamendi 17. aprilli 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/6/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/29/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL, et ajakohastada ELi tarbijakaitse-eeskirju ja paremini tagada nende täitmine (COM(2018)0185 – C8-0143/2018 – 2018/0090(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0185),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0143/2018),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Austria Liidunõukogu ja Rootsi Riksdagi poolt protokoll nr 2 (subsidaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidaarsuse põhimõttele,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. septembri 2018. aasta arvamust¹,
- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 29. märtsi 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

¹ ELT C 440, 6.12.2018, lk 66.

- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A8-0029/2019),
- 1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
- 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
- 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0090

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 17. aprillil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/..., millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/6/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/29/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL, et ajakohastada ELi tarbijakaitseenorme ja paremini tagada nende täitmine*

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

* TEKST EI OLE ÕIGUSKEELELISELT TOIMETATUD.

¹ ELT C 440, 6.12.2018, lk 66.

² Euroopa Parlamendi 17. aprilli 2019. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 169 lõikes 1 ja artikli 169 lõike 2 punktis a on sätestatud, et liit aitab tagada kõrgetasemelist tarbijakaitset meetmetega, mis on võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 põhjal. Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 38 on sätestatud, et liidu poliitikaga tuleb tagada tarbijakaitse kõrge tase.
- (2) Tarbijakaitset käsitlevaid õigusakte tuleks kohaldada tõhusalt kogu liidus. Paraku jõudis komisjon, kes tegi 2016. ja 2017. aastal õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) raames tarbijakaitse- ja turundusalaste direktiivide põhjaliku toimivuskontrolli, järeldusele, et liidu tarbijakaitsealaste õigusaktide tõhusust pärsvad nii kauplejate kui ka tarbijate vähene teadlikkus ja ***sellest tulenevalt võiks olemasolevaid õiguskaitsevahendeid sagedamini ära kasutada.***

- (3) Liit on juba võtnud mitu meetet, et suurendada tarbijate, kauplejate ja õiguspraktikute teadlikkust tarbijate õigustest, parandada tarbijaõiguste rakendamist ning tugevdada tarbijate õiguskaitset. ■ Riigisisestes õigusaktides *on siiski veel puudusi seoses tõeliselt tõhusate ja proportsionaalsete karistustega*, mis aitaksid *liidusiseseid* rikkumisi ära hoida või mida rikkumise korral määrata, samuti puuduvad piisavad individuaalsed õiguskaitsevahendid, mida saaksid kasutada tarbijad, keda on kahjustatud selliste riigisiseste õigusnormide rikkumisega, millega on üle võetud direktiiv 2005/29/EÜ¹, ning puudujääke esineb ka direktiivi 2009/22/EÜ² kohases ettekirjutuste taotlemise menetluses. Ettekirjutuste taotlemise menetlus tuleks läbi vaadata eraldi õigusaktis, millega muudetakse direktiivi 2009/22/EÜ ja asendatakse see.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/22/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta (ELT L 110, 1.5.2009, lk 30).

- (4) Direktiivid 98/6/EÜ¹, 2005/29/EÜ ja 2011/83/EL² sisaldavad nõudeid, mille kohaselt peavad liikmesriigid ette nägema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused, mida määrata kõnealuste direktiivide ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormide rikkumiste korral. Lisaks sellele sisaldub tarbijakaitsealast koostööd käsitleva määruse (EL) 2017/2394³ artiklis 21 nõue, et liikmesriigid peavad võtma tulemuslikul, tõhusal ja koordineeritud viisil õigusaktide täitmise tagamise meetmeid, sealhulgas määrama karistusi, et lõpetada või keelustada laiaulatuslikud rikkumised või liidu mõõtmega laiaulatuslikud rikkumised.
- (5) Karistusi käsitlevad kehtivad riigisisised õigusnormid erinevad liidu lõikes märkimisväärselt. Eelkõige ei ole kõik liikmesriigid taganud, et laiaulatusliku rikkumise või liidu mõõtmega laiaulatusliku rikkumise eest vastutavatele kauplejatele saaks määrata tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid trahve. **Seepärast tuleks** direktiivide 98/6/EÜ, 2005/29/EÜ ja 2011/83/EL **kehtivaid karistusnorme täiustada** ning **samal ajal tuleks** direktiivi 93/13/EMÜ⁴ lisada uued karistusnormid.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiiv 98/6/EÜ tarbijakaitse kohta tarbijatele pakutavate toodete hindade avaldamisel (EÜT L 80, 18.3.1998, lk 27).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1).

⁴ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

- (6) *Lükkmesriikide ülesandeks peaks jääma valida määratavate karistuste liik ja sätestada oma riigisisestes õigusnormides asjakohased menetlused karistuste määramiseks käesoleva direktiiviga muudetud direktiivide rikkumise korral.*
- (7) Selleks et soodustada karistuste järjepidevamat kohaldamist, eelkõige määruses (EL) 2017/2394 osutatud liidusiseste rikkumiste, laiaulatuslike rikkumiste ja liidu mõõtmega laiaulatuslike rikkumiste korral, tuleks **karistuste** kohaldamiseks kasutusele võtta ühised mitteammendavad **ja soovituslikud** kriteeriumid. Nende kriteeriumide raames tuleks muu hulgas arvesse võtta **näiteks** rikkumise **laadi, raskusastet, ulatust ja kestust ning** mis tahes kahju heastamist, mida kaupleja on tekitatud kahju eest tarbijatele pakkunud. Kui sama rikkuja on rikkumisi toime pannud korduvalt, on see märk tema kalduvusest selliseid rikkumisi toime panna ja osutab selgelt teo raskusele ning seega vajadusele karistust karmistada, et saavutada tõhus hoiatav mõju. **Kui asjakohased andmed on kättesaadavad, tuleks arvesse võtta ka** rikkumisest saadud finantskasu või rikkumisega ära hoitud finantskahju **.** **Arvesse võib võtta ka muid raskendavaid või kergendavaid tegureid, mis on kohaldatavad juhtumi asjaolude suhtes.**

- I
- (8) Karistuste kohaldamiseks kasutatavad ühised mitteammendavad **ja soovituslikud** kriteeriumid ei pruugi olla asjakohased kõikide rikkumiste, eriti kergemate rikkumiste korral. Liikmesriigid peaksid võtma arvesse ka karistuste määramise eesmärgil kohaldatavates õigusaktides sisalduvaid muid üldpõhimõtteid, näiteks topeltkaristamise keeldu (*non bis in idem*).
- (9) ***Määruse (EL) 2017/2394 artikli 21 kohaselt peavad koordineeritud tegevusest mõjutatud liikmesriikide pädevad asutused võtma oma jurisdiktsioonis kõik vajalikud õigusaktide täitmise tagamise meetmed kaupleja vastu, kes vastutab laiaulatusliku rikkumise või liidu mõõtmega laiaulatusliku rikkumise eest, et nimetatud rikkumine lõpetada või keelustada. Asjakohasel juhul peavad nad määrama laiaulatusliku rikkumise või liidu mõõtmega laiaulatusliku rikkumise eest vastutavale kauplejale karistusi, näiteks rahatrahve või perioodilisi karistusmaksid. Õigusaktide täitmise tagamise meetmeid tuleb võtta tulemuslikul, tõhusal ja koordineeritud viisil, et lõpetada või keelustada laiaulatuslik rikkumine või liidu mõõtmega laiaulatuslik rikkumine. Koordineeritud tegevusest mõjutatud pädevad asutused püüavad õigusaktide täitmise tagamise meetmeid võtta nimetatud rikkumisest mõjutatud liikmesriikides samaaegselt.***

- (10) Tagamaks, et liikmesriikide ametiasutused saavad määrata tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi selliste tarbijaõiguse laiaulatuslike rikkumiste ja liidu mõõtmega laiaulatuslike rikkumiste eest, mille suhtes kohaldatakse koordineeritud uurimis- ja õigusaktide täitmise tagamise mehhanismi kooskõlas määrusega (EL) 2017/2394, tuleks kõnealuste rikkumiste eest kehtestada trahvid karistuste **■** elemendina. Trahvide hoiatava mõju tagamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama selliste rikkumiste eest oma riigisiseses õiguses trahvi, mille maksimumsuurus on vähemalt 4 % kaupleja aastakäibest asjakohases liikmesriigis **või** asjakohastes **liikmesriikides**. **Kaupleja võib teatavatel juhtudel olla ka äriühingute kontsern.**

(11) *Nagu on sätestatud määruse (EL) 2017/2394 artiklites 9 ja 10, tuleks karistuste määramisel võtta nõuetekohaselt vastavalt vajadusele arvesse kõnealuse rikkumise laadi, raskusastet ja kestust. Karistuste määramine peaks olema proportsionaalne ning kooskõlas liidu ja riigisiseste õigusnormidega, sealhulgas kohaldatavate menetluslike kaitsemeetmetega, ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta põhimõtetega. Lõpetuseks peaksid vastu võetud karistused vastama tarbijate huve kaitsvate liidu õigusaktide rikkumise laadile ja tegelikule või võimalikule üldisele kahjule. Karistuste määramise õigusi peavad pädevad asutused kasutama kas otse omal vastutusel või juhul, kui see on asjakohane, pöördudes teiste pädevate asutuste või avaliku sektori asutuste poole või vajaduse korral andes korraldusi määratud asutustele või pöördudes kohtusse, kes on pädev tegema vajalikku otsust, esitades asjakohasel juhul ka apellatsioonkaebuse, kui vajalikku otsust käsitlevat taotlust ei rahuldata.*

- (12) Juhul kui ühe liikmesriigi pädev asutus määruse (EL) 2017/2394 tähenduses määrab nimetatud määruses osutatud koordineeritud mehhanismi raames trahvi kauplejale, kes vastutab laiaulatusliku rikkumise või liidu mõõtmega laiaulatusliku rikkumise eest, peaks tal olema võimalik määrata trahvi suuruseks vähemalt 4 % selle kaupleja aastakäibest kõikides koordineeritud õigusaktide täitmise tagamise meetmega hõlmatud liikmesriikides.
- (13) Liikmesriike ei tohiks takistada säilitamast või kehtestamast oma riigisiseses õiguses suuremaid käibepõhiseid maksimumtrahve määruses (EL) 2017/2394 määratletud tarbijaõiguse laiaulatuslike rikkumiste ja liidu mõõtmega laiaulatuslike rikkumiste eest. ***Liikmesriikidel peaks samuti olema võimalik võtta selliste trahvide määramisel aluseks kaupleja ülemaailmne käive või laiendada trahve käsitlevaid norme muudele rikkumistele, mida määruse (EL) 2017/2394 artikliga 21 seotud käesoleva direktiivi sätted ei hõlma. Lisaks sellele ei tohiks juhul, kui puudub teave kaupleja ülemaailmse aastakäibe kohta, takistada liikmesriike säilitamast või kehtestamast muid norme, millega nähakse ette trahve.*** Nõuet määrata trahvi, mille suurus on vähemalt 4 % kaupleja käibest, ei tohiks kohaldada liikmesriikide muude täiendavate õigusnormide suhtes, millega reguleeritakse otsuse, määruse, ajutise meetme, kaupleja võetud kohustuse või muu rikkumise peatamise eesmärgil ette nähtud meetme täitmata jätmise eest määratavaid perioodilisi karistusmaksleid, näiteks päevatrahve.

(14) *Direktiivis 93/13/EMÜ tuleks sätestada karistusnormid, et tugevdada selle heidutavat mõju. Liikmesriigid võivad vabalt otsustada direktiivi 93/13/EMÜ rikkumise eest määratavate karistuste kohaldamise haldus- või kohtumenetluste üle. Eelkõige saaksid haldusasutused või riigisisese kohtud määrata karistusi lepingutingimuste ebaõigluse kindlaksmääramise korral, sealhulgas haldusasutuse algatatud kohtumenetluste alusel. Karistusi saaksid kohaldada ka riigisisese kohtud või haldusasutused, kui kaupleja kasutab lepingutingimusi, mis on riigisisese õiguse kohaselt sõnaselgelt määratletud kui ebaõiglased kõigil tingimustel, samuti kui kaupleja kasutab lepingutingimust, mis on lõpliku siduva otsusega kuulutatud ebaõiglaseks. Liikmesriigid saaksid otsustada, et haldusasutustel on samuti õigus määrata kindlaks lepingutingimuste ebaõiglus. Riigisisese kohtud või haldusasutused saaksid samuti kohaldada karistust sama otsuse kaudu, millega määratakse kindlaks lepingutingimuste ebaõiglus. Liikmesriikide ülesanne on ka sätestada asjakohane kõikide individuaalset kahju hüvitamist ja karistusi käsitlevate riigisisese tasandil võetavate meetmete koordineerimise mehhanism.*

(15) ■ Trahvidest *saadava* tulu *jaotamisel* peaksid liikmesriigid *arvestama* *tarbijate üldhuvide, samuti teiste kaitstud avalike huvide kaitse edendamisega.* ■

■

(16) Liikmesriigid peaksid tagama õiguskaitsevahendite kättesaadavuse ebaausate kaubandustavade tõttu kahju kannatanud tarbijatele, et aidata kõrvaldada kõik selliste ebaausate tavade kasutamise tagajärjed. *Individuaalsete õiguskaitsevahendite selge raamistik hõlbustaks eraõiguslikku õigusaktide täitmise tagamist. Tarbijal peaks olema juurdepääs kahju hüvitamisele ja asjakohasel juhul hindade alandamisele või lepingu lõpetamisele proportsionaalsel ja tulemuslikul viisil.* Liikmesriike ei tohiks takistada säilitamast või kehtestamast ebaausa kaubandustava tõttu kahju kannatanud tarbijatele õigust *muudele* õiguskaitsevahenditele, *nagu parandamine või asendamine*, et tagada sellise tava tagajärgede täielik kõrvaldamine. *Liikmesriike ei tohiks takistada määramast kindlaks tarbijate õiguskaitsevahendite kohaldamise tingimusi ja mõju. Õiguskaitsevahendite kohaldamisel võiks asjakohasel juhul võtta arvesse ebaausa kaubandustava raskusastet ja laadi, tarbija kannatatud kahju ja muid asjakohaseid asjaolusid, nagu kaupleja väärkäitumine või lepingu rikkumine.*

- (17) Tarbijakaitse- ja turundusalaste direktiivide toimivuskontrolli ning direktiivi 2011/83/EL paralleelse hindamise käigus tuvastati ka hulk valdkondi, milles tuleks kehtivaid tarbijakaitsenorme ajakohastada **■**. *Digitaalsete vahendite pideva arengu kontekstis on vajalik tarbijakaitsealaste õigusaktide pidev kohandamine.*
- (18) *Veebipõhiste otsingufunktsioonide pakkujate poolne kaubanduslike pakkumiste kuvamine veebipõhistes otsingutulemustes kas järjestuses kõrgemal kohal või mis tahes silmapaistvas kohas avaldab tarbijatele olulist mõju.*
- (19) *Järjestus viitab kauplejate pakkumiste suhtelisele edemusele või otsingutulemuste asjakohasusele, mida esitlevad, järjestavad või edastavad veebipõhiste otsingufunktsioonide pakkujad ja mis muu hulgas tulenevad algoritmilise järjestuse, hindamis- või läbivaatamismehhanismide, visuaalsete märgistuste või muude esiletõstmisvahendite või nende kombinatsioonide kasutamisest.*

(20) *Seoses sellega tuleks direktiivi 2005/29/EÜ I lisasse lisada uus element, et teha selgeks, et tavad, mille puhul kaupleja annab tarbijale teavet otsingutulemuste vormis vastuseks tarbija veebiotsingule, ilma et avalikustataks makstud reklaami või makset konkreetselt selleks, et saavutada toodete kõrgemat kohta otsingutulemuste hulgas, tuleks keelata. Kui kaupleja on veebipõhisele otsingufunktsiooni pakkujale toote kõrgema koha eest otsingutulemuste hulgas otseselt või kaudselt maksnud, peaks veebipõhise otsingufunktsiooni pakkuja tarbijaid sellest lühidal, lihtsal ja arusaadaval viisil teavitama. Kaudne makse võib olla sellises vormis, et kaupleja nõustub veebipõhise otsingufunktsiooni pakkuja ees mis tahes lisakohustustega, mille konkreetne mõju on kõrgem koht paremusjärjestuses. Kaudne makse võib sisaldada suuremat vahendustasu tehingult ja erinevaid hüvitussüsteeme, mis toovad konkreetselt kaasa kõrgema koha paremusjärjestuses. Makseid üldteenuste eest, nagu loetellu kandmise tasud või liikmemaksud, mis on seotud veebipõhise otsingufunktsiooni pakkuja poolt kauplejale pakutavate väga mitmesuguste funktsioonidega, ei tohiks käsitleda maksetena, millega tahetakse konkreetselt saavutada toodetele kõrgemat kohta, tingimusel et sellised maksed ei ole ette nähtud kõrgema koha saavutamiseks. Veebipõhist otsingufunktsiooni võivad pakkuda eri liiki veebikauplejad, sealhulgas vahendajad, nagu internetipõhised kauplemiskohad, otsingumootorid ja võrdlusveebisaidid.*

(21) *Läbipaistvusnõudeid, mis on seotud järjestuse kindlaksmääramise peamiste parameetritega, reguleeritakse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/...¹⁺, mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajate jaoks. Määruse (EL) 2019/...⁺⁺ kohased läbipaistvusnõuded hõlmavad mitmeid erinevaid veebiteenuste vahendajaid, sealhulgas internetipõhiseid kauplemiskohti, kuid neid kohaldatakse üksnes kauplejate ja veebiteenuste vahendajate vahel. Seepärast tuleks sarnased nõuded lisada direktiivi 2005/29/EÜ, et tagada tarbijatele piisav läbipaistvus. Erandiks on veebipõhiste otsingumootorite pakkujad, kellelt nõutakse juba määruuses (EL) 2019/...⁺⁺, et nad esitaksid peamised parameetrid, mis individuaalselt või koos on kõige olulisemad järjestuse kindlaksmääramisel, ja nende peamiste parameetrite suhtelise tähtsuse, lisades kõnealuste pakkujate veebipõhistesse otsingumootoritesse hõlpsasti leitava ja avalikult kättesaadava kirjelduse lihtsas ja arusaadavas sõnastuses.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2019/... (ELT ...).*

⁺ *ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS No/YY (2018/0112(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse direktiivi number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.*

⁺⁺ *ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS No/YY (2018/0112(COD)) sisalduva määruse number.*

- (22) *Kauplejad, kes võimaldavad tarbijatel otsida kaupu ja teenuseid, nagu reisimine, majutus ja vaba aja tegevused, mida pakuvad eri kauplejad või tarbijad, peaksid teavitama tarbijaid vaikumisi peamistest parameetritest, mis määravad kindlaks tarbijatele otsingu tulemusena esitatud pakkumiste järjestuse ning nende suhtelise tähtsuse teiste parameetrite suhtes. See teave peaks olema kokkuvõtlik ja tehtud kergesti, nähtavalt ja otse kättesaadavaks. Järjestuse kindlaksmääramise parameetrid tähendavad mis tahes üldkriteeriumeid, protsesse või erisignaale, mis on hõlmatud järjestuse koostamise algoritmides või muudes kohandamise või järjestuses madalamale kohale viimise mehhanismides.*
- (23) *Läbipaistvusnõue, mis on seotud järjestuse kindlaksmääramise peamiste parameetritega, ei piira direktiivi (EL) 2016/943¹ kohaldamist. Kauplejaid ei tohiks kohustada avaldama üksikasjalikku teavet oma järjestusmehhanismide, sh algoritmide toimimise kohta. Kauplejad peaksid esitama järjestuse kindlaksmääramise peamiste parameetrite üldkirjelduse, milles selgitatakse peamisi vaikeparameetreid, mida kaupleja kasutab, ja nende suhtelist tähtsust teiste parameetrite suhtes, ent seda ei pea esitama kohandatud viisil iga üksiku otsingu kohta.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (ELT L 157, 15.6.2016, lk 1).*

- (24) Kui tooteid pakutakse tarbijatele internetipõhises kauplemiskohas, peavad direktiivis 2011/83/EL nõutavat lepingueelset teavet andma nii internetipõhine kauplemiskoht kui ka kolmandast isikust tarnija. Selle tulemusena ei pruugi internetipõhist kauplemiskohta kasutavad tarbijad selgelt aru saada, kes on nende lepingupartnerid ning kuidas on mõjutatud nende õigused ja kohustused.
- (25) Internetipõhised kauplemiskohad tuleks direktiivi 2011/83/EL kohaldamisel määratleda samamoodi nagu seda on tehtud määruses (EL) nr 524/2013¹ ja direktiivis (EL) 2016/1148². Seda määratlust tuleks siiski ajakohastada ja muuta see tehnoloogiliselt neutraalsemaks, et hõlmata ka uuem tehnoloogia. Seetõttu on asjakohane viidata „veebisaidi“ asemel **tarkvarale, sealhulgas veebisaidile, veebisaidi osale või rakendusele, mida haldab kaupleja või mida hallatakse kaupleja nimel, kooskõlas mõistega „internetipõhine kasutajaliides“**, nagu on määratletud **määruses (EL) 2017/2394 ja määruses (EL) 2018/302³**.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 524/2013 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise määrus) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus (ELT L 194, 19.7.2016, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2018. aasta määrus (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatu asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 2006/2004 ja (EL) 2017/2394 ning direktiivi 2009/22/EÜ (ELT L 60 I, 2.3.2018, lk 1).

(26) **Direktiivis 2005/29/EÜ ja direktiivis 2011/83/EL** tuleks internetipõhiste kauplemisskohtade jaoks seetõttu ette näha spetsiaalsed läbipaistvusnõuded, et teavitada internetipõhiseid kauplemisskohti kasutavaid tarbijaid pakumiste järjestamise peamistest parameetritest ning sellest, kas nad sõlmivad lepingu kauplaja või muu isikuga (näiteks mõne teise tarbijaga) .

(27) *Internetipõhised kauplemiskohad peaksid andma tarbijatele teavet selle kohta, kas kaupu, teenuseid või digisisu pakkuv kolmas isik on kaupleja või muu isik (see teave esitatakse vastavalt deklaratsioonile, mille kolmas isik on internetipõhisele kauplemiskohale esitanud). Kui kolmas isik, kes pakub kaupu, teenuseid või digisisu, kinnitab, et ta ei ole kaupleja, peaksid internetipõhised kauplemiskohad esitama lühikese avalduse, et sõlmitud lepingu suhtes ei kohaldata liidu tarbijakaitsealastest õigusaktidest tulenevaid tarbijaõigusi. Lisaks sellele tuleks tarbijaid teavitada sellest, kuidas lepinguga seotud kohustused on jaotatud kaupu, teenuseid või digisisu pakkuva kolmanda isiku ja internetipõhise kauplemiskoha pakkuja vahel. Teave tuleks esitada selgelt ja arusaadavalt ning mitte ainult viitena, mis sisaldub tavapärasest lepingutingimustes või muus samalaadses lepingudokumendis. Internetipõhiste kauplemiskohtadega seotud teavitamisnõuded peaksid olema proportsionaalsed ning nendega tuleks tagada tasakaal tarbijakaitse kõrge taseme ja internetipõhiste kauplemiskohtade konkurentsivõime vahel. Internetipõhistelt kauplemiskohtadelt ei tohiks nõuda konkreetsete tarbijaõiguste loetlemist, kui nad teavitavad tarbijaid nende õiguste kohaldamisest või mittekohaldamisest. See ei piira direktiivis 2011/83/EL, eriti selle artikli 6 lõikes 1 esitatud tarbijate teavitamise nõuete kohaldamist. Teave, mis tuleb esitada tarbijaõiguste tagamise eest vastutamise kohta, sõltub sellest, millised on internetipõhise kauplemiskoha ja asjaomaste kolmandast isikust kauplejate vahel sõlmitud lepingute tingimused. Internetipõhine kauplemiskoht võib osutada kolmandast isikust kaupleja ainuvastutusele tarbijaõiguste tagamise eest või kirjeldada oma konkreetseid kohustusi, kui ta võtab vastutuse lepingu teatavate aspektide, näiteks tarnimise või taganemisõiguse täitmise eest.*

- (28) Kooskõlas direktiivi 2000/31/EÜ¹ artikli 15 lõikega 1 ei tuleks internetipõhistelt kauplemiskohtadelt nõuda kolmandast isikust tarnijate õigusliku seisundi kontrollimist. Selle asemel peaksid internetipõhised kauplemiskohad nõudma internetipõhises kauplemiskohas kaupu tarnivatelt kolmandatelt isikutelt, et nad annaksid tarbijaõiguse huvides teada, kas nad on kauplejad või muud isikud, ning edastaksid selle teabe internetipõhistele kauplemiskohtadele.
- (29) ***Võttes arvesse internetipõhiste kauplemiskohtadega seotud tehnoloogia kiiret arengut ja vajadust tagada kõrgem tarbijakaitse tase, peaksid liikmesriigid saama võtta sel eesmärgil vastu konkreetsed lisameetmed või need säilitada. Sellised normid peaksid olema proportsionaalsed, mittediskrimineerivad ning need ei tohiks piirata direktiivi 2003/31/EÜ kohaldamist.***

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1).

(30) *Direktiivis 2011/83/EL sätestatud digitaalse infosisu ja digiteenuste määratlused tuleks viia kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/...¹⁺ esitatud määratlustega. Direktiiviga (EL) 2019/...⁺⁺ hõlmatud digisisu hõlmab üksikut üleandmistoimingut, mitut üksikut üleandmistoimingut või pidevat üleandmist teatava ajavahemiku jooksul. Pideva üleandmise element ei peaks tingimata eeldama pikaajalist üleandmist. Selliseid juhtumeid nagu videoklippide voogedastust veebis tuleks käsitada pideva üleandmisena aja jooksul, sõltumata audiovisuaalse faili tegelikust kestusest. Seepärast võib olla raske teha vahet teatavat liiki digitaalse infosisu ja digiteenuse vahel, kuna mõlemad võivad hõlmata pidevat kauplejapoolset üleandmist kogu lepingu kestuse jooksul* ■ . Digiteenuste näiteks on *video- ja helifailide jagamise teenused ja muu failide hostimine, tekstitöötlus või mängud, mida pakutakse pilvepõhiselt, pilvsalvestus, veebimeilid, sotsiaalmeedia ja pilverakendused*. Teenuseosutaja järjepidev kaasatus õigustab direktiivis 2011/83/EL ette nähtud taganemisõiguse normide kohaldamist, millega võimaldatakse tarbijal tegelikkuses proovida teenust 14 päeva jooksul alates lepingu sõlmimisest ja otsustada, kas ta soovib seda kasutada või mitte. Niisuguse digitaalse infosisu üleandmise lepingute puhul, mida ei anta üle füüsilisel andmekandjal, *on tegemist ainult ühekordse toiminguga*, mille eesmärk on anda tarbijale üle teatav digitaalne infosisu, nagu konkreetsed muusika- või videofailid. *Nende suhtes kohaldatakse jätkuvalt erandit taganemisõigusest vastavalt artikli 16 punktile m, milles sätestatakse, et* ■ tarbija kaotab oma taganemisõiguse, kui lepingu täitmine, st ■ sisu allalaadimine või voogedastamine on alanud *vastavalt tarbija eelnevale sõnaselgele nõusolekule alustada lepingu täitmist enne taganemistähtaja lõppu ja kinnitusele, et ta kaotas seeläbi oma õiguse. Kahtluse korral, kas leping on teenusleping või sellise digitaalse infosisu leping, mida ei anta üle füüsilisel andmekandjal, tuleks kohaldada teenustega seotud norme, milles käsitletakse taganemisõigust.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv (EL) 2019/... (ELT ...).*

⁺ *ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 26/19 (2015/0287(COD)) sisalduva direktiivi number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse direktiivi number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.*

⁺⁺ *ELT: palun sisestada dokumendis PE-CONS 26/19 (2015/0287(COD)) sisalduva direktiivi number.*

- (31) ***Digitaalset infosisu antakse üle ja digiteenuseid osutatakse internetis sageli selliste lepingute alusel, mille kohaselt tarbija ei maksa kauplejale hinda, vaid esitab talle isikuandmeid.*** Direktiivi 2011/83/EL juba kohaldatakse selliste lepingute suhtes, mille alusel tarnitakse digitaalset infosisu, mis ei paikne füüsilisel andmekandjal (st internetipõhist digitaalset infosisu), olenemata sellest, kas tarbija tasub selle eest hinna või annab tarnija käsutusse oma isikuandmed. Teenuslepingute, sealhulgas digiteenuste osutamise lepingute suhtes kohaldatakse direktiivi 2011/83/EL seevastu ainult siis, kui nendes on ette nähtud, et tarbija maksab hinna või kohustub seda maksuma. Järelikult ei kohaldata seda direktiivi selliste digiteenuste osutamise lepingute suhtes, mille alusel annab tarbija kaupleja käsutusse oma isikuandmed ega maksa teenuse eest hinda. Arvestades tasuliste digiteenuste ja isikuandmete eest osutatavate digiteenuste samalaadsust ja vastastikust asendatavust, tuleks nende suhtes kohaldada direktiivis 2011/83/EL sätestatud samu norme.
- (32) Direktiivi 2011/83/EL ja ***direktiivi (EL) 2019/...***⁺ kohaldamisala vahel tuleks tagada järjepidevus; viimati nimetatud direktiivi kohaldatakse selliste digisisu üleandmise ***või*** digiteenuste osutamise lepingute suhtes, mille raames annab tarbija ***või kohustub tarbija andma*** kaupleja käsutusse oma isikuandmed.

⁺ ***ELT: palun sisestada dokumendis PE-CONS 26/19 (2015/0287(COD)) sisalduva direktiivi number.***

- (33) Seetõttu tuleks direktiivi 2011/83/EL kohaldamisala laiendada, et hõlmata sellega ka lepingud, mille raames kaupleja osutab või kohustub osutama tarbijale digiteenust ja tarbija annab või kohustub andma kauplejale vastutasuks oma isikuandmed. Sarnaselt lepingutele, mille alusel tarnitakse digitaalset infosisu, mis ei paikne füüsilisel andmekandjal, tuleks direktiivi kohaldada, kui tarbija annab või kohustub andma kauplejale oma isikuandmed, välja arvatud juhul, kui kaupleja töötleb tarbija antud isikuandmeid ainult digitaalse infosisu tarnimiseks või digiteenuse osutamiseks ja mitte mõnel muul eesmärgil. Isikuandmete mis tahes töötlemine peaks toimuma kooskõlas määrusega (EL) 2016/679.
- (34) **Selleks et tagada täielik koosõla direktiiviga (EL) 2019/...⁺**, ei tohiks juhul, kui digitaalset infosisu ei tarnita või digiteenuseid ei osutata hinna eest, kohaldada direktiivi 2011/83/EL ka olukorras, kus kaupleja kogub isikuandmeid ainult selleks, et **█** täita **tema kui kaupleja suhtes kohaldatavaid** õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Selliste olukordade hulka võib lugeda ka juhtumid, kus tarbijate registreerimist nõutakse kohaldatava seadusega turvalisuse ja tuvastamise eesmärgil **█** .

⁺ **ELT: palun sisestada dokumendis PE-CONS 26/19 (2015/0287(COD)) sisalduva direktiivi number.**

- (35) Samuti ei tuleks direktiivi 2011/83/EL kohaldada olukorras, kus kaupleja kogub ainult metaandmeid, nagu **tarbija seadet või** sirvimisajalugu **käsitlevat teavet** **■**, välja arvatud juhul, kui sellist olukorda käsitatakse lepinguna riigisisese õiguse alusel. Lisaks ei tuleks direktiivi kohaldada olukorras, kus tarbija, ilma et ta oleks sõlminud kauplejaga lepingu, vaatab reklaame üksnes selleks, et saada juurdepääs digitaalsele sisule või digiteenusele. Liikmesriikidele tuleks siiski jätta vabad käed laiendada direktiivi 2011/83/EL normide kohaldamisala ka niisugustele olukordadele või reguleerida selle direktiivi kohaldamisalast välja jäetud olukordi mõnel muul viisil.
- (36) *Funktsionaalsuse mõiste peaks osutama viisidele, kuidas digitaalset infosisu või digiteenust saab kasutada. Näiteks mis tahes tehniliste piirangute puudumine või olemasolu, nagu kaitse digitaalõiguste haldamise kaudu või piirkondade kodeerimine, võib mõjutada digitaalse infosisu või digiteenuse võimalust täita kõiki oma funktsioone, võttes arvesse oma eesmärki. Koostalitlusvõime mõiste kirjeldab seda, kas ja millises ulatuses digitaalne infosisu või digiteenus suudab toimida koos riist- ja tarkvaraga, mis erineb sellest, mida sama liiki digitaalse infosisu või digiteenuste puhul tavaliselt kasutatakse. Edukas toimimine hõlmaks näiteks digitaalse infosisu või digiteenuse võimet vahetada teavet muu tark- või riistvaraga ja vahetatud teavet kasutada. Ühilduvuse mõiste on määratletud direktiivis (EL) 2019/...⁺.*

⁺ *ELT: palun sisestada dokumendis PE-CONS 26/19 (2015/0287(COD)) sisalduva direktiivi number.*

- (37) Direktiivi 2011/83/EL artikli 7 lõikes 3 ja artikli 8 lõikes 8 nõutakse kauplejatelt vastavalt nii väljaspool äriruume sõlmitavate lepingute kui ka kauglepingute puhul, et nad hangiksid tarbijalt eelneva sõnaselge nõusoleku, kui lepingut asutakse täitma enne taganemistähtaja lõppu. Artikli 14 lõike 4 punktis a on kauplejale selle nõude täitmata jätmise korral ette nähtud lepingujärgne sanktsioon, nimelt ei pea tarbija osutatud teenuste eest tasuma. Tarbijalt sõnaselge nõusoleku hankimise nõue on seega asjakohane ainult selliste teenuste, sealhulgas digiteenuste puhul, mida osutatakse hinna alusel. Artikli 7 lõiget 3 ja artikli 8 lõiget 8 tuleb seetõttu muuta nii, et kauplejatele esitatavat nõuet hankida tarbijalt eelnev nõusolek kohaldataks ainult selliste teenuslepingute suhtes, millega kohustatakse tarbijat teenuse eest maksma.
- (38) Direktiivi 2011/83/EL artikli 16 punktis m on sätestatud erand taganemisõiguse kasutamisest seoses digitaalse infosisuga, mida ei tarnita füüsilisel andmekandjal, kui tarbija on andnud eelneva nõusoleku alustada lepingu täitmist enne taganemistähtaja lõppu ja on kinnitanud asjaolu, et ta seeläbi kaotab oma taganemisõiguse. Direktiivi 2011/83/EL artikli 14 lõike 4 punktis b on kauplejale selle nõude täitmata jätmise korral ette nähtud lepingujärgne sanktsioon, nimelt ei pea tarbija talle edastatud digitaalse infosisu eest tasuma. Nõue hankida tarbijalt sõnaselge nõusolek ja kinnitus on seega asjakohane ainult sellise digitaalse infosisu puhul, mida edastatakse hinna eest. Artikli 16 punkti m tuleb seetõttu muuta nii, et kauplejatele esitatavat nõuet hankida tarbijalt eelnev nõusolek ja kinnitus kohaldataks ainult selliste lepingute suhtes, millega kohustatakse tarbijat maksma.

- (39) Direktiivi 2005/29/EÜ artikli 7 lõikes 4 on sätestatud nõue esitada kindla hinnaga toote ostukutse korral konkreetne teave. Selliseid teavitamisnõudeid kohaldatakse juba reklaamimise etapis, samal ajal kui direktiivis 2011/83/EL on samasugused ja muud üksikasjalikumad teavitamisnõuded ette nähtud hilisemas lepingueelses etapis (st vahetult enne seda, kui tarbija lepingu sõlmib). Järelikult võidakse kauplemisnõuda sama teabe esitamist reklaamimise etapis (nt reklaami kuvamisel meediaveebisaidil) ja lepingueelses etapis (nt nende veebikaupluste saitidel).
- (40) Direktiivi 2005/29/EÜ artikli 7 lõikes 4 loetletud teavitamisnõuded hõlmavad tarbija teavitamist ettevõtja kasutatavast kaebuste lahendamise korrast. Toimivuskontrolli tulemused näitavad, et selline teave on kõige asjakohasem lepingueelses etapis, mida reguleeritakse direktiiviga 2011/83/EL. Seetõttu tuleks välja jätta direktiivis 2005/29/EÜ sätestatud nõue esitada selline teave ostukutses reklaamimise etapis.

(41) Direktiivi 2011/83/EL artikli 6 lõike 1 punktis h nõutakse kauplejatelt, et nad esitaksid tarbijatele lepingueelse teabe taganemisõiguse kohta, sealhulgas direktiivi I lisa B osas esitatud taganemisteate näidisvormi. Direktiivi 2011/83/EL artikli 8 lõikes 4 on ette nähtud lihtsam lepingueelne teavitamisnõue, juhul kui leping sõlmitakse kaugsidevahendi abil, mis esitab piiranguid teabe esitamise ruumile või ajale, näiteks telefoni, **hääljuhitavate ostuabiliste** või SMSi teel. Kohustuslikud lepingueelsed teavitamisnõuded **teabe kohta, mis tuleb esitada sellises kaugsidevahendis või selle kaudu**, hõlmavad taganemisõigusest teavitamist, nagu sellele on osutatud artikli 6 lõike 1 punktis h. Seega hõlmavad need ka nõuet esitada direktiivi I lisa B osas esitatud taganemisteate näidisvorm. Paraku ei ole juhul, kui leping on sõlmitud selliste vahendite kaudu nagu telefoni teel **või hääljuhitava ostuabilise abil**, taganemisteate vormi võimalik esitada ja see ei pruugi olla tehniliselt teostatav ega kasutajasõbralikul viisil võimalik ka muude artikli 8 lõike 4 kohaldamisalasse jäävate kaugsidevahendite kasutamise korral. Seepärast on asjakohane jätta taganemisteate näidisvormi esitamise nõue välja selliste teavitamisnõuete hulgast, mis kehtivad teabe suhtes, mida kauplejad peavad igal juhul esitama niisugustes teatavates kaugsidevahendites **või nende kaudu**, mida kasutatakse direktiivi 2011/83/EL artikli 8 lõike 4 kohaselt lepingu sõlmimiseks.

(42) Direktiivi 2011/83/EL artikli 16 punktis a on ette nähtud erand taganemisõiguse kasutamisest seoses teenuslepingutega, kui teenus on täielikult osutatud ja selle osutamine on alanud tarbija eelneval sõnaselgel nõusolekul ning tarbija kinnitab asjaolu, et ta kaotab oma taganemisõiguse, kui kaupleja on lepingu täies mahus täitnud. Vastupidiselt sellele nõutakse direktiivi 2011/83/EL artikli 7 lõikes 3 ja artikli 8 lõikes 8, milles käsitletakse kaupleja kohustusi olukorras, kus lepingu täitmist on alustatud enne taganemistähtaaja lõppu, et kaupleja nõutaks tarbijalt ainult eelnevat sõnaselget nõusolekut, aga mitte kinnitust taganemisõiguse kaotamise kohta lepingu täitmise järel. Eespool osutatud õigusnormide järjepidevuse tagamiseks tuleb ***direktiivi 2011/83/EL artikli 7 lõikesse 3 ja artikli 8 lõikesse 8 lisada kaupleja kohustus saada tarbijalt ka kinnitus taganemisõiguse kaotamise kohta lepingu täitmise järel. Lisaks sellele tuleks artikli 16 punkti a sõnastust kohandada vastavalt artikli 7 lõike 3 ja artikli 8 lõike 8 muudatustele, mille kohaselt kauplejatele esitatavat nõuet hankida tarbijalt eelnev nõusolek kohaldatakse ainult selliste teenuslepingute suhtes, millega seatakse tarbijale maksimalkohustus. Liikmesriikidele tuleks anda siiski valikuvõimalus mitte kohaldada nõuet saada tarbijalt kinnitus taganemisõiguse kaotamise kohta lepingu täitmise järel teenuslepingute suhtes, mille puhul tarbija on kauplejalt konkreetselt tellinud kohaletuleku selleks, et kaupleja teostaks seal parandustöid. Direktiivi 2011/83/EL artikli 16 punktis c on sätestatud erand taganemisõigusest sellise kauba tarnimise puhul, mis on valmistatud tarbija esitatud nõuete järgi või mis on selgelt kohandatud konkreetse tarbija vajadustele. Nimetatud erand hõlmab näiteks kohandatud mööbli tootmist ja paigaldamist tarbija kodus, kui seda tehakse ühe müügilepingu alusel.***

(43) Direktiivi 2011/83/EL artikli 16 punktis b sätestatud taganemisõiguse kasutamiseга seotud erandit tuleks lugeda kohaldatavaks ka võrguenergia individuaalsete tarnete lepingute suhtes, sest selle hind sõltub kauba- või energiaturgudel esinevatest kõikumisest, mida kaupleja ei saa kontrollida ja mis võivad toimuda taganemistähtaja jooksul.

I

(44) Direktiivi 2011/83/EL artikli 14 lõikes 4 on sätestatud tingimused, mille korral tarbija ei pea taganemisõigust kasutades kandma talle osutatud teenuste ja kommunaalteenuste ning sellise tarnitud digitaalse infosisu kulusid, mida ei ole talle edastatud füüsilisel andmekandjal. Kui üks neist tingimustest on täidetud, ei pea tarbija tasuma talle enne tema taganemisõiguse kasutamist osutatud teenuse, kommunaalteenuste või talle edastatud digitaalse infosisu hinda. Digitaalse infosisu puhul on **artikli 14 lõike 4 punkti b alapunkti iii alusel** üks neist mittekumuleeruvatest tingimustest olukord, kus puudub kinnitus lepingu sõlmimise kohta, sealhulgas kinnitus tarbija eelneva sõnaselge nõusoleku kohta, et lepingu täitmist võib alustada enne taganemistähtaja lõppu ja et nõusoleku andmisega kaotab ta oma taganemisõiguse. ***Siiski ei sisaldu see tingimus artikli 16 punktis m sätestatud taganemisõiguse kaotamise tingimustes, tekitades ebakindlust seoses tarbija võimalusega rakendada artikli 14 lõike 4 punkti b alapunkti iii, kui teised kaks artikli 14 lõike 4 punktis b sätestatud tingimust on täidetud ja selle tulemusel kaob taganemisõigus vastavalt artikli 16 punktile m. Seepärast tuleks artikli 14 lõike 4 punkti b alapunktis iii sätestatud tingimus lisada artikli 16 punktile m, et võimaldada tarbijal kasutada taganemisõigust, kui seda pole järgitud, ja sellele vastavalt taotleda artikli 14 lõikes 4 sätestatud õigusi.***

(45) *Kauplejad võivad kohandada oma pakkumiste hinda konkreetsete tarbijate või konkreetsete tarbijakategooriate vajadustele, tuginedes automatiseeritud töötlusel põhinevate otsuste tegemisele ja tarbijate käitumise profiilialalüüsile, mis võimaldab kauplajatel hinnata tarbija ostujõudu. Tarbijaile tuleks seepärast selgelt teada anda sellest, millal neile esitletud hinda automatiseeritud töötlusel põhineva otsuse alusel isikupõhiselt kohandatakse, et nad võtaksid otsustamisel arvesse potentsiaalseid riske. Sellest tulenevalt tuleks lisada direktiivi 2011/83/EL konkreetsed teavitamisnõuded, et anda tarbijale teada, millal hinda automatiseeritud töötlusel põhinevate otsuste tegemise alusel isikupõhiselt kohandatakse. Sellist teavitamisnõuet ei tohiks kohaldada niisuguste meetodite nagu dünaamilise või reaalsajas hinnakujunduse suhtes, mis hõlmab hinna muutmist väga paindlikult ja kiirelt vastuseks turunõudlusele, kui see ei hõlma isikupõhist kohandamist, mis toimub automatiseeritud töötlusel põhinevate otsuste tegemise alusel. See teavitamisnõue ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679¹ kohaldamist. Nimetatud määruses sätestatakse muu hulgas üksikisiku õigus sellele, et tema kohta ei võetaks vastu üksikotsust, mis põhineb automatiseeritud töötlusel, sealhulgas profiilialalüüsil.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).*

(46) Tehnoloogia arengu tõttu tuleb direktiivi 2011/83/EL artikli 6 lõike 1 punktis c esitatud sidevahendite loetelust välja jätta viide faksinumbriks, sest faksi kasutatakse harva ja see sidevahend on laias laastus iganenud. ■

■

(47) *Tarbijad tuginevad ostuotsuse tegemisel üha enam tarbijate arvustustele ja soovitusetele. Seepärast, kui kauplajakad annavad juurdepääsu tarbijate arvustustele toodete kohta, peaksid nad andma teada, kas on kehtestatud protsessid või menetlused tagamaks, et avaldatud arvustused pärinevad tarbijailt, kes on tooted ostnud või neid kasutanud. Kui sellised protsessid või menetlused on kehtestatud, peaksid need andma teavet kontrollide tegemise kohta ja tarbijatele ka selget teavet arvustuste töötlemise kohta, näiteks kas kõik arvustused avaldatakse, olenemata sellest, kas need on positiivsed või negatiivsed, või kas kauplajakad on neid sponsinud või kas lepinguline suhe kauplajakaga on neid mõjutanud. Lisaks sellele tuleks seepärast käsitleda ebaausa kaubandustavana tarbija eksitamist, kasutades väiteid, mille kohaselt toote arvustused on esitanud tarbijad, kes on tegelikult toote ostnud või seda kasutanud, kui ei ole võetud mõistlikke ega proportsionaalseid meetmeid tagamaks, et need pärinevad sellistelt tarbijatelt. Sellised meetmed võiksid hõlmata näiteks tehnilisi vahendeid arvustust postitava isiku usaldusvärsuse hindamiseks, nõudes teavet kontrollimaks, et tarbija on tegelikult toote ostnud või seda kasutanud.*

- (48) *Need sätted, milles käsitletakse tarbijate arvustusi ja kinnitusi, ei piira üldist ja seaduslikku reklaamitava esitada liialdavaid väiteid või väiteid, mida ei tule võtta sõna-sõnalt.*
- (49) *Kauplajatel tuleks samuti keelata avaldada tarbijate libaarvustusi ja -kinnitusi, nagu „meeldimised“ sotsiaalmeedias, või volitada teisi seda tegema, et edendada oma tooteid, samuti manipuleerida tarbijate arvustuste ja kinnitustega, nagu ainult positiivsete arvustuste avaldamine ja negatiivsete kustutamine. See võib toimuda ka sotsiaalsete kinnituste ekstrapoleerimise kaudu, kui kasutaja positiivne interaktsioon teatava veebipõhise infosisuga lingitakse või viiakse üle erinevale, ent seotud sisule, jättes mulje, et see kasutaja asub positiivsele seisukohale ka seotud infosisu suhtes.*

(50) *Kauplajatel tuleks keelata müüa tarbijatele edasi kultuuri- ja spordiürituste pileteid, mille nad on saanud, kasutades sellist tarkvara nagu „botid“, mis võimaldavad neil osta pileteid põhilise piletimüüja kehtestatud tehniliste ülempiiridega ette nähtust suuremas mahus või minna mööda mis tahes muudest tehnilistest vahenditest, mille on kasutusele võtnud peamine müüja, et tagada piletite kättesaadavus kõigile üksikisikutele. See konkreetne keeld ei piira ühegi muu niisuguse riigisisese meetme kohaldamist, mille liikmesriik saab võtta, et kaitsta tarbijate õigustatud huve ning kindlustada kultuuripoliitika ja kõigi üksikisikute laialdane juurdepääs kultuuri- ja spordiüritustele, tehes seda näiteks piletite edasimüügihinna reguleerimisega.*

- (51) Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 16 on tagatud vabadus tegeleda ettevõtlusega kooskõlas liidu õiguse ning riigisiseste õigusaktide ja tavadega. Samas võib silmatorkavalt erineva koostise või erinevate omadustega **kaupade** turustamine eri liikmesriikides identsete **kaupadena** tarbijaid eksitada ja panna nad tegema tehinguotsust, mida nad muul juhul ei teeks.
- (52) Sellist tava võib seega pidada direktiiviga 2005/29/EÜ vastuolus olevaks tavaks, kui asjakohaseid elemente on juhtumipõhiselt hinnatud. Selleks et aidata liikmesriikide tarbijakaitse- ja toiduametitel kehtivaid õigusakte hõlpsamini kohaldada, on komisjoni 26. septembri 2017. aasta teatises (milles käsitletakse ELi toidu- ja tarbijakaitsealaste õigusnormide kohaldamist toodete kvaliteedierinevuse suhtes – Toiduained)¹ esitatud juhised kehtivate ELi normide kohaldamise kohta **toidu** kvaliteedierinevuse juhtumite korral. Seoses sellega **on** komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus **esitanud ühise** lähenemisviisi **toidu** võrdlevate uuringute tegemise suhtes².

¹ C(2017)6532.

² https://ec.europa.eu/jrc/sites/jrcsh/files/eu_harmonised_testing_methodology_framework_for_selecting_and_testing_of_food_products_to_assess_quality_related_characteristics.pdf.

(53) Õigusaktide täitmise tagamisel saadud kogemused on siiski näidanud, et ilma selgitavate säteteta ei pruugi tarbijatele, kauplejatele ja liikmesriikide pädevatele asutustele olla selge, millised kaubandustavad võivad olla direktiiviga 2005/29/EÜ vastuolus. Seetõttu tuleks direktiivi 2005/29/EÜ muuta, et tagada nii ettevõtjatele kui ka täitevasutustele õiguskindlus ja reguleerida sõnaselgelt olukorda, kus **kaupa** turustatakse identsena **kaubaga**, mis on käibel **teistes liikmesriikides**, ehkki **sellel kaubal** on silmatorkavalt erinev koostis või erinevad omadused. Kooskõlas direktiivi sätetega peaksid pädevad asutused selliseid tavasid hindama ja käsitlema juhtumipõhiselt. Hindamisel peaks pädev asutus võtma arvesse seda, kas tarbijad suudavad selliseid **kaupu** kergesti eristada, samuti ettevõtja õigust kohandada sama kaubamärgi **kaupu** erinevatele geograafilistele turgudele õiguspärastel ja **objektiivsetel** põhjustel, milleks on näiteks **riigisisised õigusaktid**, toorainete kättesaadavus või sesoonsus ■ või vabatahtlikud strateegiad, mille eesmärk on **parandada** juurdepääsu tervislikule täisväärtuslikule toidule, ning ettevõtja õigust pakkuda sama kaubamärgi **kaupu** erinevatel geograafilistel turgudel eri kaalu või mahuga pakendites. **Pädevad asutused peaksid hindama, kas tarbijad saavad sellist eristamist kergesti tuvastada, pöörates tähelepanu teabe kättesaadavusele ja piisavusele. On oluline, et tarbijaid teavitataks kaupade eristamisest õigustatud ja objektiivsetest teguritest tulenevalt. Ettevõtjad peaksid olema vabad andma sellist teavet eri viisidel, mis võimaldavad tarbijail vajalikule teabele juurde pääseda. Üldiselt peaksid ettevõtjad eelistama alternatiive teabe esitamisele kaupade märgistel. Järgida tuleks asjakohaseid liidu valdkondlikke norme ja kaupade vaba liikumist käsitlevaid norme.**

(54) Ehkki väljaspool äriruume toimuvaks müügiks kasutatakse õiguspäraseid ja hästi toimivaid kanaleid, nagu müük kaupleja äriruumides ja kaugmüük, võivad mõned muud, eriti agressiivsed või eksitavad **turustamis- või müügitavad**, näiteks tarbija külastamine tema enda kodus ■ või ■ väljasõidud, **nagu on osutatud direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 8**, asetada tarbija surve alla ja sundida teda ostma kaupu **või teenuseid**, mida ta muidu ei ostaks, ja/või ostma kaupu või teenuseid ülemäära kõrge hinnaga ning selle eest sageli kohe maksma. Sellised tavad on sageli suunatud eakatele inimestele ja teistele haavatavatele tarbijatele. Teatavad liikmesriigid käsitavad selliseid tavasid ebasoovitavatena ja peavad vajalikuks piirata direktiivis 2011/83/EL määratletud väljaspool äriruume toimuva müügi teatavaid vorme ja aspekte, näiteks toote agressiivset ja eksitavat turustamist või müüki, mis toimub tarbija kodu soovimatu külastamise või ■ väljasõitude kaudu ■. **Kui sellised piirangud kehtestatakse**, tuues piiramise põhjuseks **muu põhjuse kui tarbijakaitse, näiteks avaliku huvi** või tarbijate eraelu austamise vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklile 7, **jäävad need väljapoole direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamisala.**

(55) *Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ja selleks, et hõlbustada õigusaktide täitmise tagamist, tuleks seetõttu selgitada, et direktiiviga 2005/29/EÜ ei võeta liikmesriikidelt vabadust kehtestada riigisiseseid õigusnorme, millega kaitstakse veelgi enam tarbijate õigustatud huve ebaausate kaubandustavade eest seoses soovimatute külastustega, mida ettevõtja teeb nende koju, et pakkuda või müüa oma tooteid, või seoses ettevõtja korraldatavate väljasõitudega, mille eesmärk on reklaamida või müüa tarbijatele oma kaupa, kui sellised õigusnormid on õigustatud tarbijakaitse vajadusega. Kõik sellised normid peaksid olema proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad ning nendega ei tohiks keelustada nimetatud müügikanaleid kui selliseid. Liikmesriikide kehtestatud riigisiseste normidega võiks näiteks määrata kindlaks kellaaja, millal külastused tarbijate kodudesse ilma nende sõnaselge taotluseta ei ole lubatud, või keelata sellised külastused, kui tarbija on nähtavalt osutanud, et sellised külastused ei ole aktsepteeritavad, või näha ette maksemenetluse. Lisaks võiks selliste normidega kehtestada direktiiviga 2011/83/EL ühtlustatud valdkondades kaitsvamad normid. Seepärast tuleks direktiivi 2011/83/EL muuta, võimaldamaks liikmesriikidel võtta vastu riigisiseseid meetmeid, et anda taganemisõiguseks pikem tähtaeg ja teha erandeid taganemisõiguse kasutamise seotud konkreetsetest eranditest. Liikmesriikidelt tuleks nõuda, et nad teataksid komisjonile mis tahes riigisisestest õigusnormidest, mille nad on sellega seoses vastu võtnud, et komisjon saaks teha selle teabe kättesaadavaks kõigile huvitatud isikutele ning jälgida selliste meetmete proportsionaalsust ja seaduslikkust.*

(56) *Kui tegemist on agressiivsete ja eksitavate tavadega ürituste kontekstis, mis on korraldatud muudes kohtades kui ettevõtja äriruumid, ei piira direktiiv 2005/29/EÜ asutamistingimusi ega lubade andmise kordasid, mida liikmesriigid võivad ettevõtjatele kehtestada. Lisaks ei piira direktiiv 2005/29/EÜ riigisisese lepinguõiguse kohaldamist ja eelkõige lepingu kehtivust, koostamist ja mõju käsitlevate normide kohaldamist. Agressiivsed ja eksitavad tavad ürituste kontekstis, mis on korraldatud muudes kohtades kui ettevõtja äriruumid, võib keelata vastavalt üksikjuhtumipõhisele hindamisele vastavalt direktiivi 2005/29/EÜ artiklitele 5–9. Lisaks sellele sisaldab direktiivi 2005/29/EÜ I lisa selliste tavade üldist keelustamist, mille puhul ettevõtja loob mulje, et ta ei tegutse vastavalt oma elukutse eesmärgile, ning selliste tavade üldist keelustamist, millega luuakse mulje, tarbija ei saa ruumist enne lepingu sõlmimist lahkuda. Komisjon peaks hindama, kas praegu kehtivad normid tagavad piisaval tasemel tarbijakaitse ja liikmesriikidele vahendid selliste tavade tulemuslikuks käsitlemiseks.*

- (57) *Seepärast ei tohiks käesolev direktiiv piirata lepinguõiguse valdkonna riigisisest õigust lepinguõiguse nende aspektide osas, mida käesoleva direktiiviga ei reguleerita. Seetõttu ei tohiks käesolev direktiiv piirata riigisisest õigust, millega reguleeritakse näiteks lepingu sõlmimist või kehtivust niisugustel juhtudel nagu nõusoleku puudumine või loata kaubanduslik tegevus.*
- (58) *Tagamaks, et kodanikel on juurdepääs ajakohasele teabele oma liidu tasandi tarbijaõiguste ja kahju heastamise kohta, peaks komisjoni poolt välja töötatav veebipõhine kontaktpunkt olema võimalikult suures ulatuses kasutajasõbralik, mobiiltelefonidele kohandatud ning kõigile, sealhulgas puudega inimestele kergesti kättesaadav ja lihtsasti kasutatav („universaalsain“).*

- (59) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta¹ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (60) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt ajakohastada tarbijakaitset käsitlevaid õigusakte ja tagada paremini nende täitmine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda probleemi liiduülese olemuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

Artikkel 1

Direktiivi 2005/29/EÜ muudatused

Direktiivi 2005/29/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

a) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) toode – kaup või teenus, sealhulgas kinnisvara, digiteenus ja digisisu, samuti õigused ja kohustused;“;

b) lisatakse järgmised punktid:

„m) järjestus – ettevõtja esitletud, järjestatud või edastatud toodetele antud suhteline edemus, olenemata selliseks esitlemiseks, järjestamiseks või edastamiseks kasutatud tehnoloogilistest vahenditest;

n) internetipõhine kauplemisskoht – teenus, mis võimaldab tarbijatel sõlmida teiste ettevõtjate või tarbijatega kauglepinguid, kasutades selleks tarkvara, sealhulgas veebisaiti, veebisaidi osa või rakendust, mida käitab ettevõtja või mida käitatakse ettevõtja nimel.“;

2) Artikli 3 lõiked 5 ja 6 asendatakse järgmisega: ■

- „5. Käesoleva direktiiviga ei takistata liikmesriikidel võtta vastu norme, millega kaitstakse tarbijate õigustatud huve seoses agressiivsete või eksitavate turustus- või müügitavadega, mis seisnevad selles, et ettevõtja külastab tarbijat vastu tema tahtmist tema kodus või korraldab väljasõite eesmärgiga reklaamida või müüa tarbijatele toodet. ■ Sellised normid on *proportsionaalsed, mittediskrimineerivad ja õigustatud tarbijakaitse* vajadusega.
6. Liikmesriigid teavitavad viivitamata komisjoni lõike 5 alusel kohaldatud riigisisestest normidest ja nende hilisematest muudatustest. Komisjon teeb selle teabe tarbijatele ja ettevõtjatele spetsiaalsel veebisaidil hõlpsasti kättesaadavaks.“;

3) Artikli 6 lõikesse 2 lisatakse **järgmine** punkt :

„c) **kauba** turustamist **ühes liikmesriigis** identsena **kaubaga**, mida turustatakse teises liikmesriigis, juhul kui **selles kaubal** on silmatorkavalt erinev koostis või erinevad omadused, **välja arvatud juhul, kui seda õigustavad seaduslikud ja objektiivsed tegurid.**“;

4) **Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:**

a) **lõiget 4 muudetakse järgmiselt:**

i) **punkt d asendatakse järgmisega:**

„d) maksmise, kohaletoimetamise ja täitmise kord, kui see erineb ametialase hoolikuse nõuetest;“;

ii) **lisatakse järgmine punkt:**

„f) **internetipõhistes kauplemiskohtades pakutavate toodete puhul see, kas kolmas isik, kes tooteid pakub, on ettevõtja või mitte (see teave esitatakse vastavalt deklaratsioonile, mille kõnealune kolmas isik on internetipõhisele kauplemiskohale esitanud).**“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Kui tarbijatele pakutakse võimalust otsida eri ettevõtjate või tarbijate pakutavaid tooteid võtmesõna, fraasi või muu sisendi vormis päringu alusel, olenemata sellest, kus tehing võidakse lõpuks sõlmida, käsitatakse olulisena üldteavet, mis on tehtud kättesaadavaks veebileidese konkreetses osas, mis on vahetult ja kergesti juurdepääsetav veebilehelt, kus on esitatud päringutulemused, ning mis käsitleb peamisi parameetreid, mis määravad kindlaks tarbijatele otsingu tulemusena esitatud toodete järjestuse, ning nende parameetrite suhtelist tähtsust teiste parameetritega võrreldes. Käesolevat lõiget ei kohaldata määruses (EL) 2019/...^{,+} määratletud veebipõhiste otsingumootorite pakkujate suhtes.*

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2019/... (ELT...).*“;

+ *ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS No/YY (2018/0112(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.*

c) *lisatakse järgmine lõige:*

„6. Kui ettevõtja annab tarbijatele juurdepääsu toodete arvustustele, käsitatakse olulisena teavet selle kohta, kas ja kuidas ettevõtja tagab, et avaldatud arvustused pärinevad tarbijailt, kes on toote ostnud või seda kasutanud.“;

5) Lisatakse *järgmine* artikkel **1** :

„Artikkel 11a

Kahju heastamine

1. **1** Ebaausa kaubandustava tõttu kahju kannatanud *tarbijatel peab olema juurdepääs proportsionaalsetele ja tõhusatele õiguskaitsevahenditele, sealhulgas hüvitisele tarbija kannatatud kahju eest ja asjakohasel juhul hinnaalandusele või lepingu lõpetamisele. Liikmesriigid võivad määrata kindlaks nende õiguskaitsevahendite kohaldamise tingimused ja mõju. Liikmesriigid võivad võtta asjakohasel juhul arvesse ebaausa kaubandustava raskusastet ja laadi, tarbija kannatatud kahju ning muid asjakohaseid asjaolusid.*
2. *Nimetatud õiguskaitsevahendid ei piira muude tüüpide õiguskaitsevahendite kohaldamist, mis on tarbijatele liidu või riigisisese õiguse alusel kättesaadavad.“;*

1

6) Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud liikmesriigi sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Liikmesriigid tagavad, et *karistuste määramisel võetakse asjakohasel juhul* arvesse järgmisi *mitteammendavaid ja soovituslikke* kriteeriume:
 - a) rikkumise laad, raskusaste, *ulatus* ja kestus ■ ;

■

b) meetmed, mille ettevõtja on võtnud tarbijate kantud kahju leevendamiseks või heastamiseks;

■

c) ettevõtja toime pandud varasemad rikkumised;

d) rikkumisest ettevõtjale tulenenud finantskasu või rikkumise abil välditud kahju *juhul, kui asjakohased andmed on kättesaadavad*;

e) *ettevõtjale teistes liikmesriikides sama rikkumise eest määratud karistused piiriüleste juhtumite puhul, kui teave selliste karistuste kohta on kättesaadav määrusega (EL) 2017/2394 loodud mehhanismi kaudu*;

f) juhtumi asjaolude suhtes kohaldatavad mis tahes muud raskendavad või kergendavad tegurid.

■

3. Liikmesriigid tagavad, et *kui karistusi tuleb määrata vastavalt* määruse (EL) 2017/2394 artiklile 21, hõlmavad *need kas* võimalust määrata trahve *haldusmenetluse raames või algatada kohtumenetlus selliste trahvide määramiseks – või mõlemat –*, mille maksimumsuurus on vähemalt 4 % ettevõtja aastakäibest asjakohases liikmesriigis või asjakohastes liikmesriikides. *Ilma et see piiraks nimetatud määruse kohaldamist, võivad liikmesriigid riigisisestel põhiseaduslikel põhjustel piirduda trahvide määramisel trahvidega järgmiste rikkumiste eest:*

a) *artiklite 6, 7, 8 ja 9 ning I lisa rikkumised ning*

b) *ettevõtjapoolne pidev sellise kaubandustava kasutamine, mida riigi pädev asutus või kohus on pidanud ebaausaks, kui rikkumine ei ole hõlmatud punktiga a.*

4. *Juhul, kui trahv tuleb määrata kooskõlas lõikega 3, aga teave ettevõtja aastakäibe kohta ei ole kättesaadav, loovad liikmesriigid võimaluse määrata trahve, mille maksimaalne summa on vähemalt 2 miljonit eurot.*

■

5. Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma karistusnormidest hiljemalt ...
[*käesoleva muutmisdirektiivi* ülevõtmise tähtpäev] ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatusest.“;

7) I lisa *muudetakse järgmiselt*:

a) *lisatakse järgmine punkt:*

„11a) Otsingutulemuste esitamine vastuseks tarbija veebiotsingule, ilma et selgelt avalikustataks makstud reklaami või makset, mis on tehtud konkreetselt selleks, et saavutada toodete kõrgem koht otsingutulemuste järjestuses.“;

b) *lisatakse järgmised punktid:*

„23a) Ürituste piletite tarbijaile edasimüümine, kui ettevõtja sai need, kasutades automatiseeritud vahendit, et hoida kõrvale ühe isiku poolt ostetavate piletite arvu ülemmäärast või mis tahes muudest piletite ostmise suhtes kohaldatavatest normidest.

23b) Väide, et toote arvustused on esitanud toodet tegelikult kasutanud või toote tegelikult ostnud tarbijad, võtmata mõistlikke ja proportsionaalseid meetmeid, et kontrollida, kas need pärinevad sellistelt tarbijatelt.

23c) Tarbijate libaarvustuste või -kinnituste esitamine või teise juriidilise või füüsilise isiku volitamine selle tegemiseks või tarbijate arvustuste või sotsiaalsete kinnituste väärkajastamine, et tooteid edendada.“.

Artikkel 2

Direktiivi 2011/83/EL muudatused

Direktiivi 2011/83/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) *punkt 3 asendatakse järgmisega:*

„3) „kaup“ – kaup, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/... artikli 2 punktis 5+;*

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv (EL) 2019/... (ELT...).*“;

b) lisatakse järgmine punkt ■ :

„4a) „isikuandmed“ – isikuandmed, nagu on määratletud määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 1;“;

c) *punktid 5 ja 6 asendatakse järgmisega:*

„5) „müügileping“ – leping, mille kohaselt kaupleja annab tarbijale üle või kohustub andma üle kauba omandiõiguse, sealhulgas leping, mille ese on nii kaubad kui ka teenused;

⁺ *ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 27/19 (2015/0288(COD)) sisalduva direktiivi number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse direktiivi number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.*

6) „teenusleping“ – leping, välja arvatud müügileping, mille kohaselt kaupleja osutab või kohustub osutama tarbijale teenust, *sealhulgas digiteenust*“;

d) punkt 11 asendatakse järgmisega:

„11) „digitaalne infosisu“ – *digisisu, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/... artikli 2 punktis 1*⁺“;

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv (EL) 2019/... (ELT...)*“;

█

e) lisatakse järgmised punktid:

█ 16) „digiteenus“ – *digiteenus, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2019/...⁺⁺ artikli 2 punktis 2*;

█

⁺ *ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 26/19 (2015/0287(COD)) sisalduva direktiivi number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse direktiivi number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.*

⁺⁺ *ELT: palun sisestada dokumendis PE-CONS 26/19 (2015/0287(COD)) sisalduva direktiivi number.*

- 17) „internetipõhine kauplemiskoht“ – *teenus, mis võimaldab tarbijatel sõlmida teiste kauplejate või tarbijatega kauglepinguid, kasutades selleks tarkvara, sealhulgas veebisaiti, veebisaidi osa või rakendust, mida käitab kaupleja või mida käitatakse kaupleja nimel;*
- 18) „internetipõhise kauplemiskoha pakkuja“ – *mis tahes teenuseosutaja, kes pakub tarbijatele internetipõhist kauplemiskohta;*

■

- 19) „ühilduvus“ – ühilduvus, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2019/...⁺ artikli 2 punktis 10;
- 20) „funktsionaalsus“ – funktsionaalsus, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2019/...⁺ artikli 2 punktis 11;
- 21) „koostalitlusvõime“ – koostalitlusvõime, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2019/...⁺ artikli 2 punktis 12. “;

⁺ **ELT: palun sisestada dokumendis PE-CONS 26/19 (2015/0287(COD)) sisalduva direktiivi number.**

2) *Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:*

a) *lõige 1 asendatakse järgmisega:*

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse selles sätestatud tingimustel ja ulatuses kõigi kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud lepingute suhtes, mille puhul tarbija maksab või kohustub maksma selle alusel hinna. Seda kohaldatakse vee, gaasi ja elektri tarnimise või kaugkütte lepingute suhtes, sh kui tegu on avalik-õiguslike teenusepakkujatega, kui neid kaupu pakutakse lepingulisel alusel.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka juhul, kui kaupleja tarnib või kohustub tarnima tarbijale digitaalset infosisu, mis ei paikne füüsilisel andmekandjal, või digiteenust, ning kui tarbija annab või kohustub andma kaupleja käsutusse oma isikuandmed, välja arvatud juhul, kui kaupleja töötleb tarbija antud isikuandmeid ainult digitaalse infosisu, mis ei paikne füüsilisel andmekandjal, tarnimiseks või digiteenuse osutamiseks vastavalt käesolevale direktiivile või selleks, et täita tema kui kaupleja suhtes kohaldatavaid õiguslikke nõudeid, ega töötle neid andmeid ühelgi muul eesmärgil.“;

c) *lõiget 3 muudetakse järgmiselt:*

i) *punkt k asendatakse järgmisega:*

„k) sõlmitakse reisijateveo teenuse osutamiseks, välja arvatud artikli 8 lõige 2 ning artiklid 19, 21 ja 22;“;

ii) *lisatakse järgmine punkt:*

„n) sõlmitakse kauba suhtes, mida müüakse sundkorras või muul seadusest tuleneval viisil.“;

3) Artikli 5 *lõiget 1 muudetakse järgmiselt:*

a) *punkt e asendatakse järgmisega:*

„e) lisaks kauba, digitaalse infosisu ja digiteenuse seadusest tuleneva vastavusgarantii meeldetuletamisele mainitakse müügijärgsete teenuste ja müügigarantii olemasolu ja tingimusi, kui see on asjakohane;“;

b) punktid g ja h asendatakse järgmisega:

- „g) kui see on asjakohane, **digielementidega kaupade**, digitaalse infosisu ja digiteenuste funktsionaalsus, sealhulgas sobivate tehniliste kaitsemeetmete kasutamine;
- h) kui see on asjakohane, **digielementidega kaupade**, digitaalse infosisu ja digiteenuste **ühilduvus ja** koostalitlusvõime **■**, mis on kauplejale teada või mille puhul võib põhjendatult eeldada, et ta seda teab.“;

4) *Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:*

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) kaupleja asukoha aadress, samuti kaupleja telefoninumber *ja* e-posti aadress. *Lisaks sellele, kui kaupleja pakub muid* veebipõhise suhtlemise *vahendeid*, mis tagavad tarbijale võimaluse säilitada kauplejaga *peetavat mis tahes kirjalikku kirjavahetust, sealhulgas sellise kirjavahetuse kuupäeva ja kellaega*, püsival andmekandjal, *peab teave sisaldama ka neid vahendeid käsitlevaid üksikasju. Kõik need kaupleja pakutavad suhtlusvahendid* võimaldavad tarbijal kauplejaga kiiresti ühendust võtta ja temaga tõhusalt suhelda. Kui see on asjakohane, peab kaupleja andma ka selle kaupleja aadressi ja nime, kelle nimel ta tegutseb;“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„ea) asjakohasel juhul teave selle kohta, et hinda on isikupõhiselt kohandatud automatiseeritud töötlusel põhineva otsuste tegemise alusel;“;

iii) punkt l asendatakse järgmisega:

„l) meeldetuletus kaupade, digitaalse infosu ja digiteenuste seadusest tuleneva vastavusgarantii kohta;“;

iv) punktid r ja s asendatakse järgmisega:

„r) kui see on asjakohane, digielementidega kaupade, digitaalse infosu ja digiteenuste funktsionaalsus, sealhulgas sobivate tehniliste kaitsemeetmete kasutamine;

s) kui see on asjakohane, digielementidega kaupade, digitaalse infosu ja digiteenuste ühilduvus ja koostalitlusvõime ■ , mis on kauplejale teada või mille puhul võib põhjendatult eeldada, et ta seda teab;“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõike 1 punktides h, i ja j osutatud teabe võib esitada I lisa A osas toodud taganemise näidisjuhendit kasutades. Kaupleja on täitnud lõike 1 punktides h, i ja j kehtestatud teavitamisnõuded, kui ta esitas selle juhendi tarbijale nõuetekohaselt täidetuna. Viited I lisa A osas sätestatud taganemise näidisjuhendis esitatud 14päevasele taganemistähtajale asendatakse viidetega 30päevasele taganemistähtajale juhul, kui liikmesriigid on võtnud vastu artikli 9 lõike 1a kohased normid.“;

5) Lisatakse järgmine artikkel **1** :

„Artikkel 6a

Internetipõhiste kauplemiskohtade kaudu sõlmitud lepingute suhtes kohaldatavad täiendavad **konkreetsed** teavitamisnõuded

1. Enne tarbija sidumist kauglepingu või vastava pakkumisega internetipõhise kauplemiskoha kaudu esitab **internetipõhise kauplemiskoha pakkuja ilma, et sellega piirataks direktiivi 2005/29/EÜ sätete kohaldamist, selgelt ja arusaadavalt ning kaugsidevahendi seisukohast asjakohasel viisil** järgmise **1** teabe:

- a) *üldteave, mis on tehtud kättesaadavaks veebiliidese konkreetses osas, mis on vahetult ja kergesti juurdepääsetav veebilehelt, kus pakkumised on esitatud, ning mis käsitleb peamisi parameetreid, mis määravad kindlaks tarbijatele otsingu tulemusena esitatud pakkumiste järjestuse, nagu on määratletud direktiivi 2005/29/EÜ artikli 2 esimese lõigu punktis m, ning nende parameetrite suhtelist tähtsust teiste parameetritega võrreldes;*
- b) teave selle kohta, kas kaup, teenuseid või digitaalset infosisu pakkuv kolmas isik on kaupleja või mitte (see teave esitatakse vastavalt deklaratsioonile, mille kõnealune kolmas isik on internetipõhisele kauplekohale esitanud);

- c) *kui kolmas isik, kes pakub kaupu, teenuseid või digitaalset infosisu, ei ole kaupleja*, teave selle kohta, *et* lepingu suhtes *ei kohaldata* liidu tarbijakaitsealastest õigusaktidest tulenevaid tarbijaõigusi; ■
- d) kui *see on asjakohane*, siis teave selle kohta, *kuidas lepinguga seotud kohustused on jaotatud kaupu, teenuseid või digitaalset infosisu pakkuva kolmanda isiku ja internetipõhise kauplemiskoha pakkuja vahel*. Selle *teabega* ei mõjutata internetipõhise kauplemiskoha *ega kaupleja* võimalikku vastutust *seoses lepinguga vastavalt muule liidu või riigisisesele õigusele*.

2. *Ilma et see piiraks direktiivi 2000/31/EÜ kohaldamist, ei takistata käesoleva artikliga liikmesriikidel kehtestada internetipõhistele kauplemiskohtadele täiendavaid teavitamisnõudeid. Sellised normid on proportsionaalsed, mittediskrimineerivad ja õigustatud tarbijakaitse vajadusega.*“;

6) Artikli 7 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui tarbija soovib, et teenuste osutamine või vee, gaasi või elektri tarnimine, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, või kaugkütmine algab artikli 9 lõikes 2 ette nähtud taganemistähtjal, ning kui lepinguga on tarbijale kehtestatud maks miskohustus, nõuab kaupleja tarbijalt püsival andmekandjal sellekohast sõnaselget taotlust. *Kaupleja nõuab samuti, et tarbija kinnitaks, et kui kaupleja on lepingu täielikult täitnud, ei ole tarbijal enam taganemisõigust.*“;

7) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui leping sõlmitakse kaugsidevahendi abil, mis esitab piiranguid teabe esitamise ruumile või ajale, esitab kaupleja enne sellise lepingu sõlmimist **konkreetses kaugsidevahendis või selle** kaudu vähemalt lepingueelse teabe kauba või teenuse põhiomaduste, kaupleja isiku, koguhinna, taganemisõiguse ja lepingu kestuse kohta ning juhul, kui leping on tähtajatu, lepingu lõpetamise tingimused vastavalt artikli 6 lõike 1 punktidele a, b, e, h ja o, välja arvatud punktis h osutatud, I lisa B osas esitatud taganemisteate näidisvormi. Artikli 6 lõikes 1 osutatud muu teabe, **sealhulgas taganemisvormi** esitab kaupleja tarbijale asjakohasel viisil vastavalt käesoleva artikli lõikele 1.“;

b) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Kui tarbija soovib, et teenuste osutamine või vee, gaasi või elektri tarnimine, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, või kaugkütmine algab artikli 9 lõikes 2 ette nähtud taganemistähtjal, ning kui lepinguga on tarbijale kehtestatud maks miskohustus, nõuab kaupleja tarbijalt sõnaselget taotlust. ***Kaupleja nõuab samuti, et tarbija kinnitaks, et kui kaupleja on lepingu täielikult täitnud, ei ole tarbijal enam taganemisõigust.***“;

8) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt

a) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Liikmesriigid võivad selleks, et kaitsta tarbijate õigustatud huve seoses agressiivsete või eksitavate turustus- või müügitavadega, võtta vastu normid, millega kooskõlas pikendatakse lõikes 1 osutatud 14päevast taganemistähtaega 30 päevani lepingute puhul, mis on sõlmitud kontekstis, kus kaupleja külastab tarbijat vastu tema tahtmist tema kodus või kus kaupleja korraldab väljasõite eesmärgiga tooteid edendada või tarbijale müüa. Sellised normid on proportsionaalsed, mittediskrimineerivad ja õigustatud tarbijakaitse vajadusega.“;

b) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„2. Ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist, lõppeb käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taganemistähtaeg 14 päeva või juhul, kui liikmesriigid on võtnud vastu käesoleva artikli lõike 1a kohased normid, 30 päeva pärast.“;

9) *Artikli 10 lõige 2 asendatakse järgmisega:*

„2. Kui kaupleja on tarbijale edastanud käesoleva artikli lõikes 1 ette nähtud teabe 12 kuu jooksul alates artikli 9 lõikes 2 osutatud päevast, lõpeb taganemistähtaeg 14 päeva või juhul, kui liikmesriigid on võtnud vastu artikli 9 lõike 1a kohased normid, 30 päeva möödudes kuupäevast, mil tarbija kõnealuse teabe sai.“;

10) *Artiklisse 13* ■ *lisatakse järgmised lõiked:*

„4. Tarbija isikuandmete suhtes täidab kaupleja määruse (EL) 2016/679 alusel kohaldatavaid kohustusi.

5. Kaupleja hoidub mis tahes niisuguse sisu kasutamisest, mis ei ole isikuandmed ja mille tarbija esitas või lõi kaupleja poolt üle antud digitaalset infosisu või osutatud digiteenust kasutades, välja arvatud juhul, kui selline sisu

- a) *ei ole väljaspool kaupleja üle antud digitaalse infosisu või osutatud digiteenuse konteksti kasutatav;*
 - b) *on seotud üksnes tarbija tegevusega kaupleja poolt üle antud digitaalse infosisu või osutatud digiteenuse kasutamisel;*
 - c) *on kaupleja poolt muude andmetega agregeeritud ja ei ole segregeeritav või on segregeeritav üksnes ebaproportsionaalselt suure vaevaga või*
 - d) *on loodud ühiselt tarbija ja teiste isikute poolt ning teised tarbijad saavad jätkata sisu kasutamist.*
6. *Välja arvatud olukordades, millele on osutatud lõike 5 punktides a, b või c, teeb kaupleja tarbija taotlusel tarbijale kättesaadavaks mis tahes sisu, mis ei ole isikuandmed ja mille tarbija esitas või lõi kaupleja poolt üle antud digitaalset infosisu või osutatud digiteenust kasutades.*

7. *Tarbijal on õigus saada seda digitaalset infosisu tasuta, kauplejapoolsete takistusteta, mõistliku aja jooksul ning üldkasutatavas ja masinloetavas vormingus.*
8. *Lepingust taganemise korral võib kaupleja takistada tarbijal digitaalset infosisu või digiteenust edaspidi kasutamast, eelkõige muutes digitaalse infosisu või digiteenuse tarbijale juurdepääsetamatuks või blokeerides tarbija kasutajakonto, ilma et see piiraks lõike 6 kohaldamist.“;*

11) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) *lisatakse järgmine lõige:*

„2a. Lepingust taganemise korral hoidub tarbija digitaalse infosisu või digiteenuse kasutamisest ja selle kolmandatele isikutele kättesaadavaks tegemisest.“;

b) lõikes 4 asendatakse punkti b alapunkt i järgmisega:

„i) tarbija ei ole andnud eelnevat sõnaselget nõusolekut teenuse osutamise alustamiseks enne artiklis 9 osutatud 14- või 30päevase tähtaja lõppu;“;

12) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) teenuslepingutega, kui teenus on täielikult osutatud ja ***kui lepinguga kehtestatakse tarbijale maksimalkohustus, kui*** selle osutamine on alanud tarbija eelneval sõnaselgel nõusolekul, ***ning kui tarbija kinnitab asjaolu, et ta kaotab oma taganemisõiguse, kui kaupleja on lepingu täies mahus täitnud;***“;

b) punkt m asendatakse järgmisega:

„m) sellise digitaalse infosu tarnimise lepinguga, mida ei tarnita füüsilisel andmekandjal, juhul kui lepingu täitmine on alanud, kui lepinguga on tarbijale kehtestatud maks miskohustus ning kui

i) tarbija on eelnevalt andnud sõnaselge nõusoleku alustada lepingu täitmist enne taganemistähtaja lõppu;

ii) tarbija on kinnitanud asjaolu, et ta seeläbi kaotab oma taganemisõiguse; ja

iii) kaupleja on andnud artikli 7 lõike 2 või artikli 8 lõike 7 kohase kinnituse.“;

c) lisatakse järgmised lõigud:

„Liikmesriigid võivad selleks, et kaitsta tarbijate õigustatud huve seoses agressiivsete või eksitavate turustus- või müügitavadega, kalduda kõrvale lõike 1 punktides a, b, c ja e sätestatud taganemisõiguse kasutamisega seotud eranditest lepingute puhul, mis on sõlmitud kontekstis, kus kaupleja külastab tarbijat vastu tema tahtmist tema kodus või kus kaupleja korraldab väljasõite eesmärgiga tooteid edendada või tarbijale müüa. Sellised normid on proportsionaalsed, mittediskrimineerivad ja õigustatud tarbijakaitse vajadusega.

Liikmesriigid võivad sätestada, et tarbija kaotab taganemisõiguse teenuslepingute puhul pärast seda, kui teenus on täielikult osutatud ja kui tarbija on konkreetselt palunud kaupleja külastust parandustööde tegemise eesmärgil, kui lepingu täitmine on alanud tarbija eelneval sõnaselgel nõusolekul, kui lepinguga pannakse tarbijale maksiskohustus.“;

13) Artikkel 24 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 24

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud liikmesriigi sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Liikmesriigid tagavad, et **karistuste määramisel võetakse asjakohasel juhul** arvesse järgmisi **mitteammendavaid ja soovituslikke** kriteeriume:
 - a) rikkumise laad, raskusaste, **ulatus** ja kestus ■ ;
■
 - b) meetmed, mille kaupleja on võtnud tarbijate kantud kahju leevendamiseks või heastamiseks;
■

- c) kaupleja toime pandud varasemad rikkumised;
- d) rikkumisest kauplejale tulenenud finantskasu või rikkumise abil välditud kahju *juhul, kui asjakohased andmed on kättesaadavad*;
- e) *kauplejale teistes liikmesriikides sama rikkumise eest määratud karistused piiriüleste juhtumite puhul, kui teave selliste karistuste kohta on kättesaadav määrusega (EL) 2017/2394 loodud mehhanismi kaudu*;
- f) juhtumi asjaolude suhtes kohaldatavad mis tahes muud raskendavad või kergendavad tegurid.

█

3. Liikmesriigid tagavad, et *kui karistusi tuleb määrata vastavalt määruse (EL) 2017/2394 artiklile 21*, hõlmavad *need kas* võimalust määrata trahve *haldusmenetluse raames või algatada kohtumenetlus selliste trahvide määramiseks – või mõlemat* –, mille maksimumsuurus on vähemalt 4 % kaupleja aastakäibest asjakohases liikmesriigis või asjakohastes liikmesriikides.
4. *Juhul, kui trahv tuleb määrata kooskõlas lõikega 3, aga teave kaupleja aastakäibe kohta ei ole kättesaadav, loovad liikmesriigid võimaluse määrata trahve, mille maksimaalne summa on vähemalt 2 miljonit eurot.*

█

5. Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma karistusnormidest hiljemalt ... [käesoleva muutmisdirektiivi ülevõtmise tähtpäev] ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatusest.“;

14) Artikli 29 lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. **Kui liikmesriik kasutab artikli 3 lõikes 4, artikli 6 lõikes 7, artikli 6 lõikes 8, artikli 7 lõikes 4, artikli 8 lõikes 6, artikli 9 lõikes 1a, artikli 9 lõikes 3 ja artikli 16 teises lõigus sätestatud mis tahes õiguslikke võimalusi, teavitab ta sellest komisjoni hiljemalt ... [käesoleva muutmisdirektiivi artiklis 5 sätestatud ülevõtmise tähtpäev] ning teavitab teda ka nende hilisematest muudatustest.“;**

15) I lisa muudetakse järgmiselt:

a) A osa muudetakse järgmiselt:

i) ■ pealkirja „Taganemisõigus“ all asendatakse kolmas lõik järgmisega:

„Taganemisõiguse kasutamiseks peate meid teavitama [2] oma otsusest taganeda käesolevast lepingust ühemõttelise avaldusega (nt posti või e-postiga saadetud kiri). Te võite selleks kasutada lisatud taganemisteate näidisvormi, kuid see ei ole kohustuslik. [3]“;

ii) pealkirja „Täitmisjuhend“ all asendatakse punkt 2 järgmisega:

„[2.] Palun kandke siia oma nimi, aadress, telefoninumber **ja** e-posti aadress.“;

■

b) B osa esimene taane asendatakse järgmisega:

„Kellele: [kaupleja kannab siia oma nime, aadressi ning ■ e-posti aadressi]:“.

Artikkel 3

Direktiivi 93/13/EMÜ muudatused

Direktiivi 93/13/EMÜ muudetakse järgmiselt.

Lisatakse järgmine artikkel ■ :

„Artikkel 8b

1. Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud liikmesriigi sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. ***Liikmesriigid võivad selliste karistuste kohaldamisel piirduda olukordadega, kus lepingutingimused on riigisisestes õigusnormides sõnaselgelt määratletud ebaõiglastena kõigil asjaoludel või kui müüja või teenuste osutaja kasutab jätkuvalt lepingutingimusi, mis on koosõlas artikli 7 lõikega 2 vastu võetud lõppotsuses ebaõiglaseks kuulutatud.***

3. Liikmesriigid tagavad, et *karistuste määramisel võetakse* asjakohasel juhul **■** arvesse järgmisi *mitteammendavaid ja soovituslikke* kriteeriume:

a) rikkumise laad, raskusaste, *ulatus* ja kestus **■** ;

■

b) meetmed, mille *müüja või teenuste osutaja* on võtnud tarbijate kantud kahju leevendamiseks või heastamiseks;

■

c) *müüja või teenuste osutaja* toime pandud varasemad rikkumised;

- d) rikkumisest *müüjale või teenuste osutajale* tulenenud finantskasu või rikkumise abil välditud kahju *juhul, kui asjakohased andmed on kättesaadavad*;
- e) *müüjale või teenuste osutajale teistes liikmesriikides sama rikkumise eest määratud karistused piiriüleste juhtumite puhul, kui teave selliste karistuste kohta on kättesaadav määrusega (EL) 2017/2394 loodud mehhanismi kaudu*;
- f) juhtumi asjaolude suhtes kohaldatavad mis tahes muud raskendavad või kergendavad tegurid.

█

4. Liikmesriigid tagavad, *ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist*, et *kui karistusi tuleb määrata vastavalt* määruse (EL) 2017/2394 *artiklile 21*, hõlmavad *need kas võimalust määrata trahve haldusmenetluse raames või algatada kohtumenetlus selliste trahvide määramiseks – või mõlemat –*, mille maksimumsuurus on vähemalt 4 % *müüja või teenuste osutaja* aastakäibest asjakohases liikmesriigis või asjakohastes liikmesriikides.

 5. *Juhul, kui trahv tuleb määrata kooskõlas lõikega 4, aga teave müüja või teenuste osutaja aastakäibe kohta ei ole kättesaadav, loovad liikmesriigid võimaluse määrata trahve, mille maksimaalne summa on vähemalt 2 miljonit eurot.*
- █
6. Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma karistusnormidest hiljemalt ... [*käesoleva muutmisdirektiivi* ülevõtmise tähtpäev] ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatusest.“.

Artikkel 4
Direktiivi 98/6/EÜ muudatused

Direktiivi 98/6/EÜ muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 6a

- 1. Igas hinna alandamise teates tuleb näidata varasemat hinda, mida ettevõtja kohaldas kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul enne hinnaalanduse kohaldamist.**
- 2. Varasem hind on ettevõtja kohaldatud madalaim hind teatava ajavahemiku jooksul, mis ei või olla enne hinnaalanduse kohaldamist lühem kui üks kuu.**
- 3. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad normid sellise kauba jaoks, mis võib kiiresti rikneda või aeguda.**
- 4. Kui toode on olnud turul vähem kui 30 päeva, võivad liikmesriigid samuti näha ette lõikes 2 osutatud ajavahemikust lühema ajavahemiku.**

5. *Liikmesriigid võivad sätestada, et kui hinnaalandust suurendatakse järkjärgult, on varasemaks hinnaks ilma hinnaalanduseta hind, mis kehtis enne esimest hinnaalanduse kohaldamist.*“;

b) artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

1. Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud liikmesriigi sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Liikmesriigid tagavad, et *karistuste määramisel võetakse* asjakohasel juhul
█ arvesse järgmisi *mitteammendavaid ja soovituslikke* kriteeriume:

a) rikkumise laad, raskusaste, *ulatus* ja kestus █ ;

█

b) meetmed, mille ettevõtja on võtnud tarbijate kantud kahju
leevendamiseks või heastamiseks;

█

- c) ettevõtja toime pandud varasemad rikkumised;
- d) rikkumisest ettevõtjale tulenenud finantskasu või rikkumise abil välditud kahju *juhul, kui asjakohased andmed on kättesaadavad*;
- e) *ettevõtjale teistes liikmesriikides sama rikkumise eest määratud karistused piiriüleste juhtumite puhul, kui teave selliste karistuste kohta on kättesaadav määrusega (EL) 2017/2394 loodud mehhanismi kaudu*;

- f) juhtumi asjaolude suhtes kohaldatavad mis tahes muud raskendavad või kergendavad tegurid.

- 3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma karistusnormidest hiljemalt ...
[*käesoleva muutmisdirektiivi* ülevõtmise tähtpäev] ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatusest.“.

Artikkel 5

Teave tarbijaõiguste kohta

Komisjon tagab, et kodanikud, kes soovivad saada teavet oma tarbijaõiguste kohta või vaidluste kohtuvälisest lahendamist, saavad kasu veebipõhisest juurdepääsupunktist, milleks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1724¹ loodud ühtne digivärv, mis võimaldab neil

- a) pääseda juurde ajakohastatud teabele oma liidu tasandi tarbijaõiguste kohta, mis on esitatud selgel, arusaadaval ja kergesti juurdepääsetaval viisil; ning*
- b) esitada kaebusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 524/2013² alusel loodud internetipõhise vaidluste lahendamise platvormi kaudu ning pädevale Euroopa tarbijakeskusele, olenevalt sellest, millised pooled on kaasatud.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).*

² *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 524/2013 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise määrus) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 1).*

Artikkel 6

Komisjoni aruanne ja läbivaatamine

Hiljemalt ... [2 aastat pärast kohaldamise alguskuupäeva] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta. Kõnealune aruanne sisaldab eelkõige käesoleva direktiivi sätete hindamist seoses järgmisega:

- a) muudes kohtades kui kaupleja äriruumides korraldatud üritused; ning*
- b) juhtumid, kus kaupu turustatakse identsete kaupadena, kuigi neil on silmatorkavalt erinev koostis või erinevad omadused, sh asjaolu, kas selliste juhtumite suhtes tuleks kohaldada rangemaid nõudeid, sealhulgas direktiivi 2005/29/EÜ I lisas sisalduvat keeldu, ja asjaolu, kas on vaja üksikasjalikumaid sätteid kaupade eristamist käsitleva teabe kohta.*

Aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlik ettepanek.

Artikkel 7

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ... */24 kuud pärast direktiivi vastuvõtmist/*. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates ... */6 kuud pärast direktiivi ülevõtmise tähtpäeva/*.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 9

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja